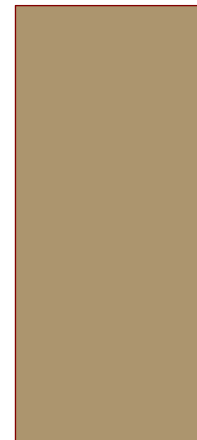

MEETING STRANGERS

ZUR387
2015

LENKA DĚDKOVÁ

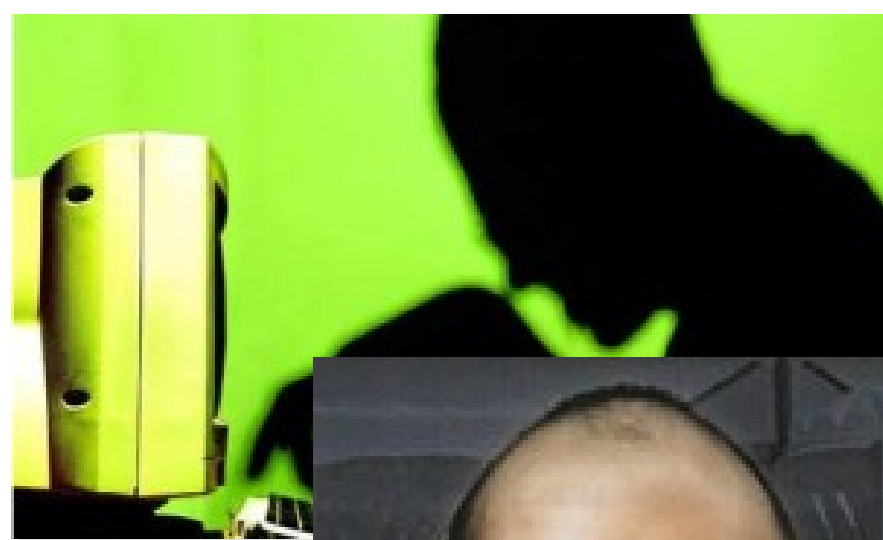
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MEETING ONLINE STRANGERS

- = interakce s neznámými lidmi na internetu
  - Pouze na internetu
  - S transferem do reality
- U dospělých – spíše „seznamování se na internetu“, o „strangerech“ se u dospělé populace nemluví
- Děti a dospívající

Meet Susan...
a 42 year old man posing
as a 15 year old girl online.

**"Susan" and your 13 year
old just made plans to
meet at the park.**

THE INTERNET

Where the Men are Men
The Women Are Men
And the Children are talking to this guy...

KYBERGROOMING

- „Jako cyber grooming (child grooming, kybergrooming) se označuje chování uživatelů internetových komunikačních prostředků (chat, ICQ, Skype atd.), kteří **se vydávají za jinou osobu s cílem vylákat nezletilého komunikujícího, sexuálně ho obtěžovat či zneužít**. Cílem nemusí být pouze sexuální zneužití, ale také manipulace dítěte vedoucí například k projevům terorismu (dítě se ve jménu víry stává teroristou).“
- (http://cs.wikipedia.org/wiki/Cyber_grooming; 2011)

ETAPY KYBERGROOMINGU

- Vzbuzení důvěry, snaha izolovat oběť
- Podplácení dárky
- Vyvolávání emoční závislosti
- Osobní setkání
- Sexuální obtěžování

ZÁKLADNÍ ETAPY CYBER GROOMINGU

Vzbuzení důvěry a snaha izolovat oběť

Podplácení dárky či různými službami

Vyvolání emoční závislosti oběti na útočníkovi

Osobní setkání

Sexuální obtěžování

ONLINE PEDOPHILES

ONLINE PREDATORS

- **Mediální obraz**

- Pedofilové
- Sex. devianti
- Násilnické sklony
- Předstírají, že jsou vrstevníci oběti (tj.děťmi)
- Lžou o sobě a svých motivech (slibují lásku, přátelství,...)
- Cestují dlouhé vzdálenosti za svými oběťmi
- Trpělivě budují vztah měsíce

PŘ. „TYPICKÝ KYBERGROOMER“

- Je neobyčejně trpělivý;
  - Komunikuje se svou obětí i několik měsíců, někdy i přes rok, než se odhodlá sjednat si schůzku ve skutečném světě;
  - Se tváří neobyčejně přátelsky;
  - Enormně se zajímá o rozvíjení vzájemného vztahu s vámi;
  - Bude chtít váš vztah udržet z větší části, pokud ne celý, v tajnosti;
  - Bude hovořit o milujícím vztahu;
  - Bude hovořit o tom, že tento vztah bude pokračovat, jakmile se v reálném světě potkáte;
  - Často se bude v konverzaci s vámi bavit o významu skutečné lásky;
  - Do konverzace vkládá i témata sexuální povahy;
  - Často žádá o fotografie;
  - Vyžaduje kybersex s použitím web kamery apod.
- (<http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kybergrooming/106-70>)

KDYŽ SE ZEPTÁTE DĚTÍ

- European Grooming Project (Webster et al., 2012)

Age (and presentation)	<ul style="list-style-type: none"> - Fat and old - They're 20 plus...obviously - This may be very rude but I always imagine them to be like mainly old...something like 50 years old - Old farts, not 70, more like 40 - Creepy old man – starey eyes - Old but lives with their parents - Older than us...and then when hear about them they're not like you imagine
Unattractive appearance	<ul style="list-style-type: none"> - Bearded - Bald - Sweaty - Slimy - Someone wearing big thick glasses - Disgusting people - Like those pictures, mug shots, like those people that have gone into prison - Really scarey – look scarey - Geeks with big old beer guts
Unstable personality	<ul style="list-style-type: none"> - A sick person - A weirdo - Mentally disturbed - They're crazy - Psychopaths - They must be drunk - They're not right in the head
Relationship	<ul style="list-style-type: none"> - They're people we don't know - Maybe foreign people who'd ask me out
Sex offenders (generic)	<ul style="list-style-type: none"> - They are child molesters - They are child profiteers - They're paedophiles - Perverts - Rapists

MEDIÁLNÍ PANIKA

- Neadekvátní zveličení (nereálné) hrozby
- Marwick, 2008: USA

Table 1: Use of "online predators" in major newspapers by year

Year	Number of stories in Lexis-Nexis major papers with the phrase "online predators"
1995	1
1996	1
1997	1
1998	2
1999	4
2000	3
2001	5
2002	11
2003	15
2004	5
2005	12
2006	58
2007	457
2008 (Jan.-Feb.)	110

To Catch a Predator

MySpace

ONLINE PREDATORS

- Wolak et al. (2004), USA
- N-JOV (National Juvenile Online Victimization)
- postup získávání dat
  - seznam agentur, kt. se zabývají zločiny v souvislosti s nezletilými oběťmi
  - z nich stratifikovaný výběr -> 2574 agentur osloveno poštou, zda mají (sex related) případy, kt. zahrnovaly internet, oběť byla mladší 18 let a došlo k zadržení podezřelého mezi červencem 2000 a červnem 2001
  - 385 agentur, 1723 případů – další sampling a telefonní interview – 612, z nich vybrány případy, které začaly online setkáním
  - **N= 129**
  - Ale! – mnoho internetových případů není nahlášeno a další část nekončí zadržením podezřelého

MÝTUS X SKUTEČNOST

- Mediální obraz – staří pedofilové, kriminálníci, lžou, jsou agresivní, cestují daleko, předstírají, že jsou stejného věku...
- Skutečnost – nebývají pedofilní – zaměřují se na adolescenty, ne na prepubescentní děti
  - Hebefilie – není sex. odchylka nebo porucha, nicméně sex. styk s nezletilými je protizákonný
  - Kontaktování pre-pubescentních dětí na internetu není nijak jednoduché (méně se baví s cizími lidmi, nevyhledávají vztahy, rodiče více kontrolují jejich online aktivity..), proto internet pedofilové nevyužívají

MÝTUS X SKUTEČNOST II.

- Nebývají agresivní, nemívají násilnické sklony, nemívají záznam
  - Pro agresivní a impulzivní pachatele není internet „vhodné“ médium – počáteční kontakt je vzdálený, je potřeba trpělivost než dojde k setkání v RL
- 39 % vlastní dětskou pornografii, 20 % pořizuje sexuálně explicitní snímky nebo nahrávky obětí nebo oběť přesvědčí, aby takové snímky udělala sama

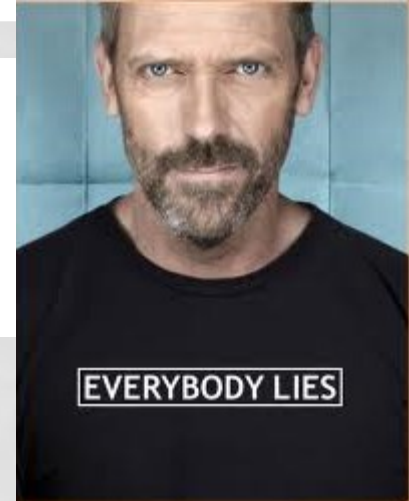
DEMOGRAFICKÉ CHARAKTERISTIKY

- Oběti
  - 76 % ve věku 13-15 let
  - 1 % 12 let (nikdo mladší 12let)
  - 75 % dívky
- Pachatelé
  - 99 % muži
  - 76 % ve věku 26 let a starší
  - 47 % starších od oběti o 20 a více let

ZAČÁTKY VZTAHU

- 76 % začalo na chatu
- 64 % komunikovalo na internetu s obětí více než měsíc, 79 % zahrnovalo i komunikaci po telefonu, **48 % pachatelů poslalo své fotky**
- V polovině případů vyšetřovatelé popsali oběti jako zamilované nebo v blízkém vztahu k pachateli

ROLE LŽI A PODVODU

- **Lži o věku**
  - 5 % předstírá, že je ve věku oběti
  - 25 % si z věku ubírá, ale stále jsou o mnoho starší
    - (např. 45 let prezentuje jako 35)
- **Lži o cíli**
  - většina otevřeně přiznává, že po oběti chce sex
  - 21 % své motivy skrývá nebo předstírá, že jim jde o lásku a vztah
  - 80 % se o sexu baví s oběťmi už v online fázi
  - 20 % virtuální sex
  - 18 % posílá obětem erotické fotky
- **Další lži**
  - 26 % lhalo o fyzickém vzhledu, jménu, zaměstnání, rodině apod.
- Celkově o něčem během „vztahu“ zalhalo 52 %

SETKÁNÍ FTF

- 74 % se sešlo FtF
  - z nich 93 % zahrnovalo sex. kontakt
- Většina bydlela do 80 km od sebe

- Místo setkání
  - 46 % setkání na veřejných místech
  - 39 % v domě oběti nebo pachatele
  - 13 % v hotelech/motelech

- 83 % obětí dobrovolně s pachateli někam odešlo (nastoupilo do auta, do kina, restaurace)
- 41 % obětí strávilo s pachatelem alespoň 1 noc
- 73 % se sešlo víckrát než jednou

TYPY TRESTNÍCH ČINNOSTÍ

- Sexuální t.č.
  - 89 % z FtF setkání – sexuální styk/orální sex
  - 5 % znásilnění nebo pokus o znásilnění
  - 16 % donucování k aktivitě, kterou oběti nechťeli
- 3 % krátkodobý únos
- 29 % obětí bylo nahlášeno jako pohřešování
  - 24 % uteklo z domu
  - 5 % lhalo o tom, kam jde
- Další t.č.
  - 40 % podána ilegální droga nebo alkohol
  - 23 % (15 %) vystaveno dospělé (nebo dětské) pornografii
  - 21 % fotografováno (nahráváno) v sex. pózách

OHROŽENÁ POPULACE

- Dívky a chlapci s homosexuální nebo zatím nejistou orientací (75 % obětí jsou dívky, z 25 % chlapců je většina s muži)
- Slabé vztahy s rodiči, konflikty s rodiči, rodiče nesledují, co děti dělají
- Depresivní, osamělí, problémy se soc. interakcí
- Oběti offline fyzického nebo sexuálního zneužití

N-JOV2, 2006

- Wolak, Finkelhor, and Mitchell (2009)
- zvýšil se počet zatčených – většina zatčených na základě undercover investigators
  - zvýšení zatčení u nezletilých obětí – 21%
  - zvýšení u undercover – 381 %
- Celkově se míra sex.zločinců vůči nezletilým snížila (offline)

CO TO ZNAMENÁ

- Online predátoři tak, jak bývají popisováni v médiích a jak si je samy děti a dospívající představují, jsou pouze marginální problém
- (ale i to se stává!)
- Co je skutečný problém v oblasti internetu a nezletilých:
  - To, že někteří nezletilí se sami vědomě a záměrně scházejí se staršími lidmi za účelem sexuálního styku

PROČ JE DŮLEŽITÉ TOHLE VĚDĚT?

Stranger danger

PROČ JE DŮLEŽITÉ TOHLE VĚDĚT?

- Stranger danger – kdo je to ten „stranger“, se kterým se nesmí bavit?
  - Děti samy: někdo ošklivý, nesympatický, starý, podivný...
  - A zároveň – dospělí sami nerespektují rady, které dávají dětem (s neznámými lidmi se baví neustále)
- **Fakta: offline viktimizace dětí je v drtivé většině případů ze strany lidí, které dítě zná**
- Pánové v dlouhých kabátech nabízející dětem cukrátku neexistují
- National Center for Missing & Exploited Children: přestaňte konečně používat „stranger danger“

Stranger danger

STEJNÉ S ONLINE PREDÁTORY

Q: A když jsi je viděla na webce, jak vypadají, a mluvila s nima předtím přes net, tak Ti to setkání pak přišlo jako bezpečné?

A: celkem jo, protože jsem měla jistotu, že to nejsou staří pedofilové, kteří mě někde zabijou :-D.

ays imagine them to be like mainly

out them they're not like you imagine

ople that have gone into pris

Ag

Un

Un.

Relationship

- They're people we don't know
- Maybe foreign people who'd ask me out

Sex offenders (generic)

- They are child molesters
- They are child profiteers
- They're paedophiles
- Perverts
- Rapists

Pokud osoba, se kterou na netu komunikují, nespadá do těchto představ, myslí si, že je bezpečné se s ní bavit/setkat

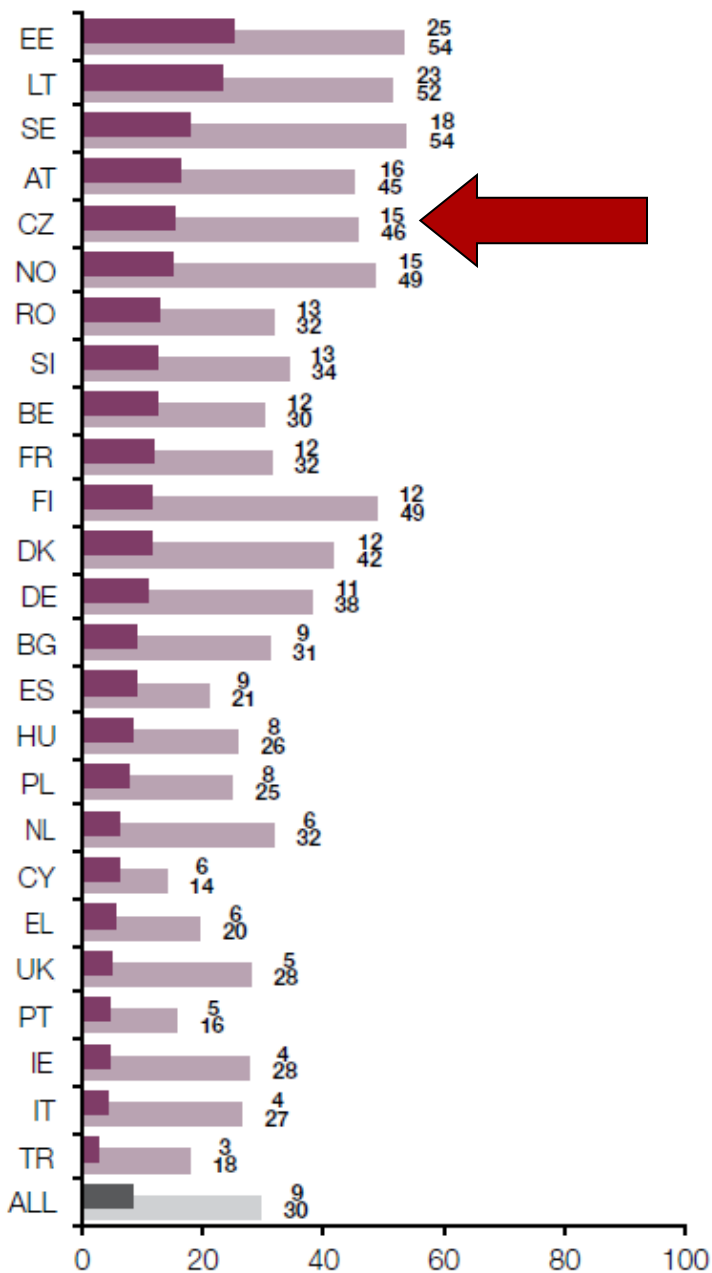

JAK TEDY VYPADAJÍ SETKÁNÍ S LIDMI Z INTERNETU?

- Kdo se více seznamuje s lidmi na internetu (dospívající):
  - „Problémoví adolescenti“, dívky s vyšší úrovní konfliktů v rodině, chlapci s nižší úrovní komunikace v rodině
  - Ti, co jsou častěji online
  - Vyšší míra depresivity, osamělosti, úzkostnosti
  - Vyšší míra delikventního chování

■ % Ever gone on to meet anyone face to face that you first met on the internet

■ % Ever had contact with someone you have not met face to face before

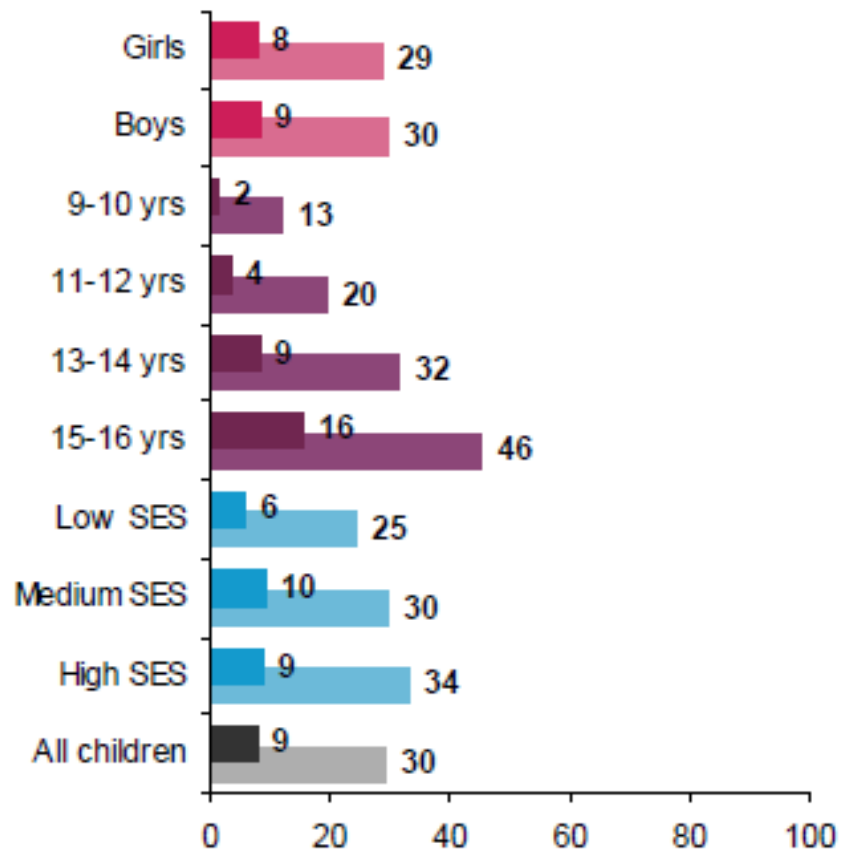
„A setkal/a jsi se osobně s někým, s kým jsi se seznámil/a na internetu?“

EUKO II

EUKO: 9 %   ČR: 15 %

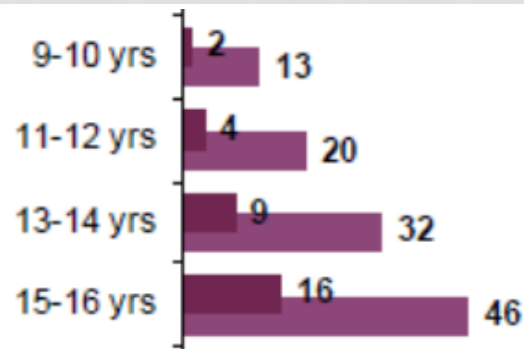
■ % Ever gone on to meet anyone face to face that you first met on the internet

■ % Ever had contact with someone you have not met face to face before

EU KIDS ONLINE

- 9-16 let

Setkání s lidmi z internetu v ČR

podle věku

(EU Kids Online II, 2010, N=1009)

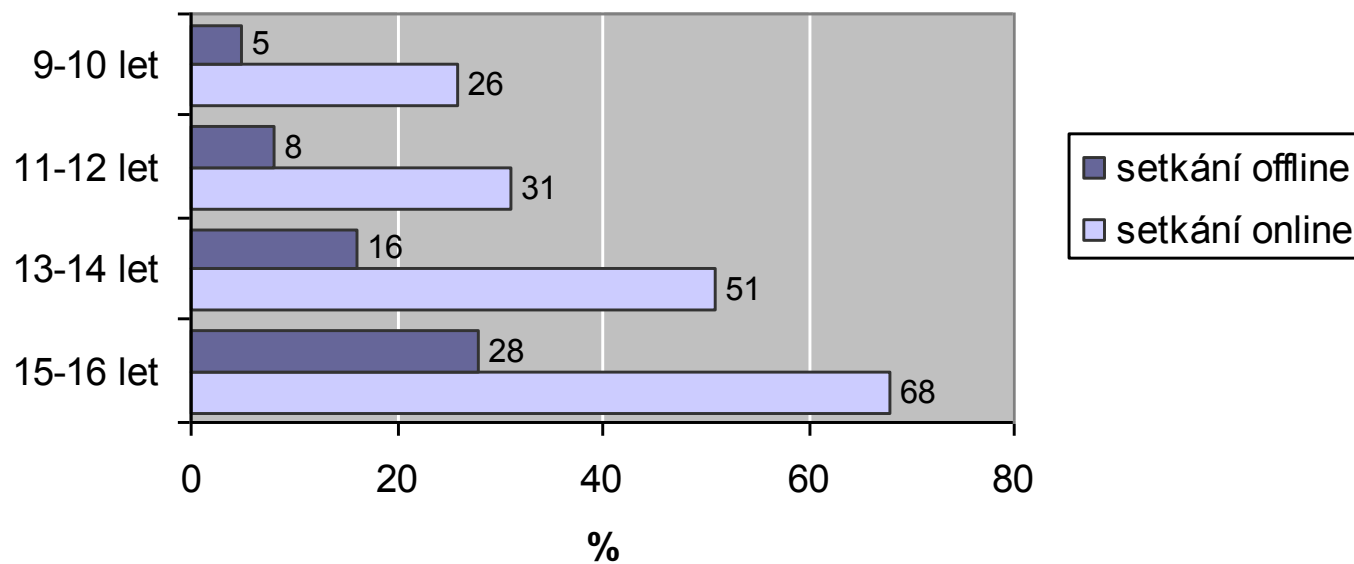
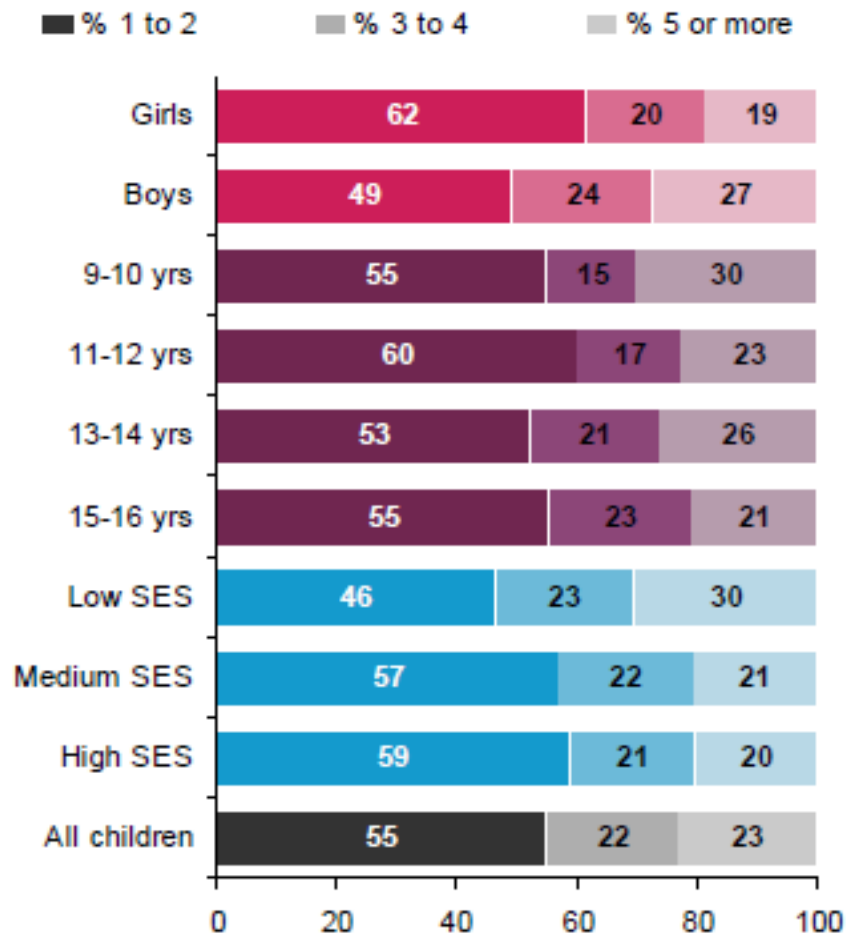

Figure 61: The number of online contacts that the child has met offline in the past 12 months (children who have met someone offline that they first communicated with online)

S KOLIKA LIDMI ZA POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCŮ

- ČR:
  - 1 až 2: 60,7 %
  - 3 až 4: 12,9 %
  - 5 a více: 21,8 %

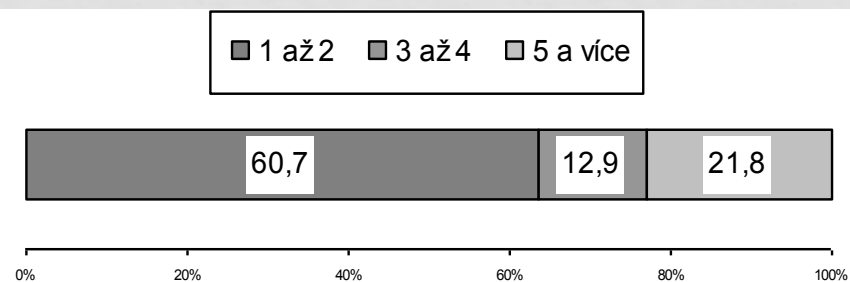
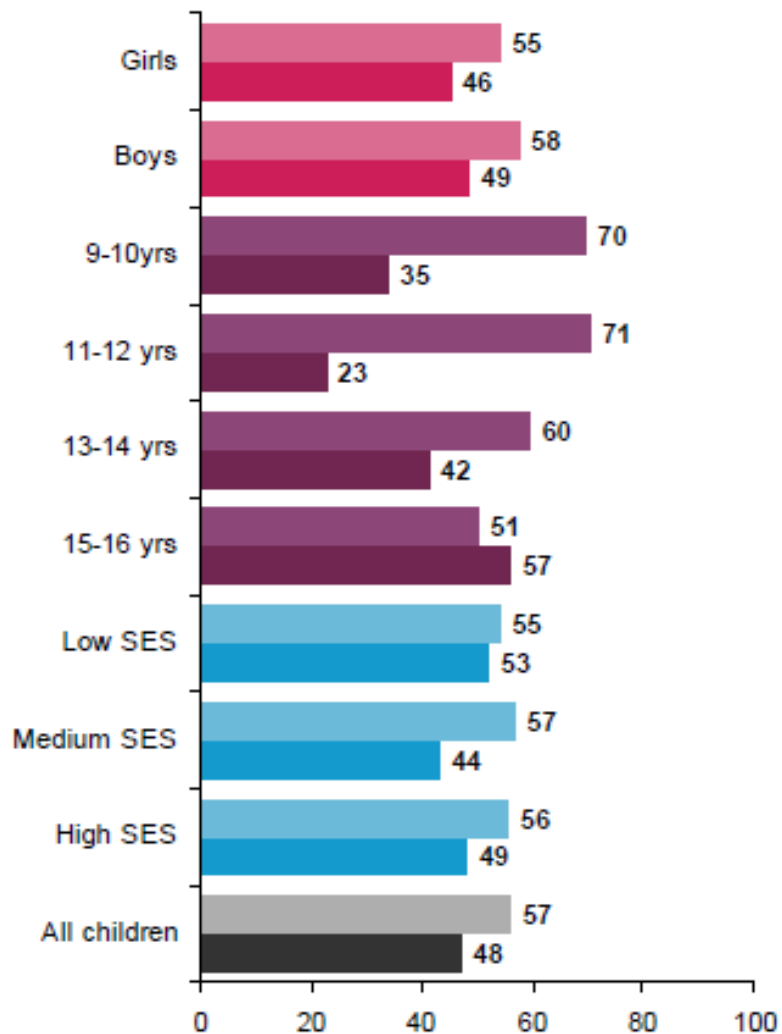

Figure 62: Who the child has met offline in the past 12 months (children who have met someone offline that they first communicated with online)

■ % Someone who is a friend or family member of someone else I know in person face to face
■ % Someone who had no connection with my life before I met them on the internet

S KÝM SE POTKALI ZA POSLEDNÍCH 12 MĚSÍCŮ?

- ČR:
  - Někdo, koho zná přes někoho: 45,5 %
  - Cizí člověk: 56,1 %

VÍ RODIČE O SETKÁNÍ SVÝCH DĚTÍ S LIDMI Z INTERNETU?

Table 35: Comparison between children's and parents' accounts of whether child has met an online contact offline

Met someone face-to-face that first met on the internet?	Child's answer	
	Yes	No
% Parent answer:		
Yes	28	4
No	61	89
Don't know	11	7
	100	100

V ČR:

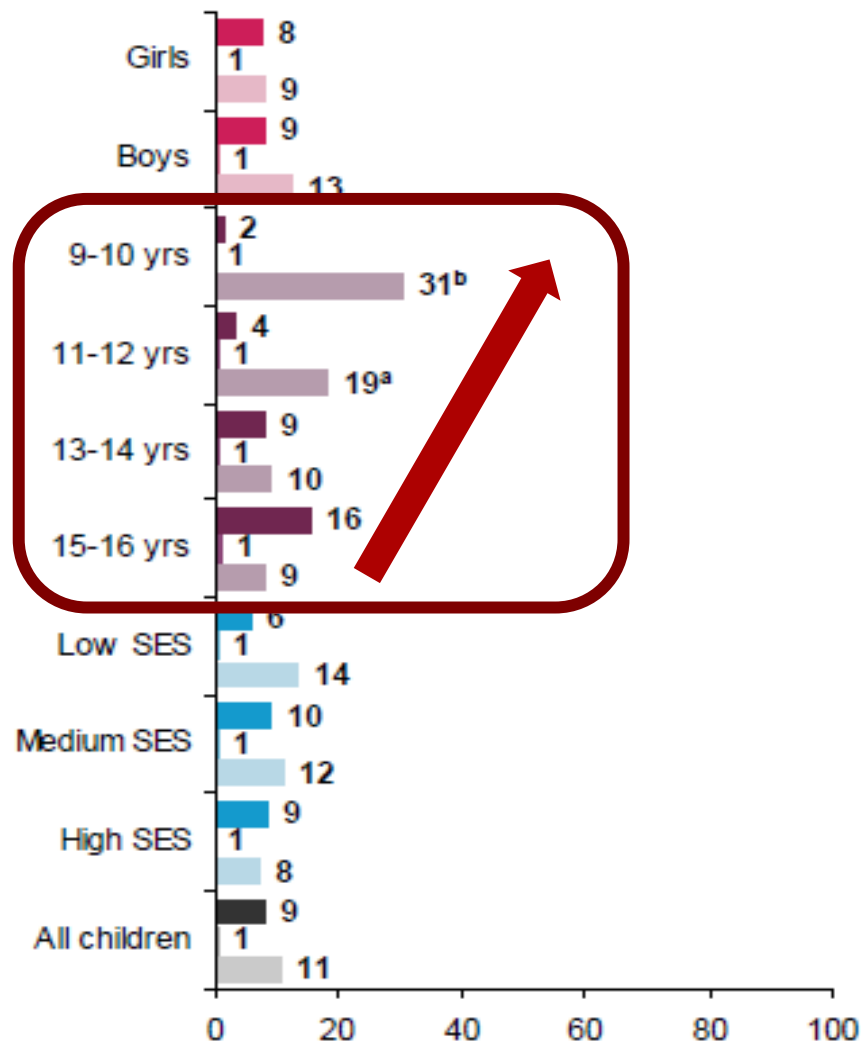
53 % (rodič NE) - 33% (rodič ANO) - 14 % (rodič NEVÍ)

ÚJMA ZE SETKÁNÍ S CIZÍM Z INTERNETU

- Osobní setkání s lidmi, které poprvé potkáš na internetu, mohou a nemusí být správné. Když jsi se s někým takto NAPOSLEDY setkal/a, obtěžovalo tě to nějak? Např. cítil/a jsi se rozrušený/rozrušená, našťvaný/našťvaná nebo jsi měl/a pocit, že bys tam neměl/a být?
- Z těch, co byli „bothered“ (1 %) zhruba polovina říká, že „hodně“ nebo „docela“

Figure 67: Child has met online contact offline and was bothered by this

- Ever gone on to meet anyone face to face that you first met on the internet
- Bothered in past 12 months after meeting new people
- Bothered out of just those that had met new people in past 12 months

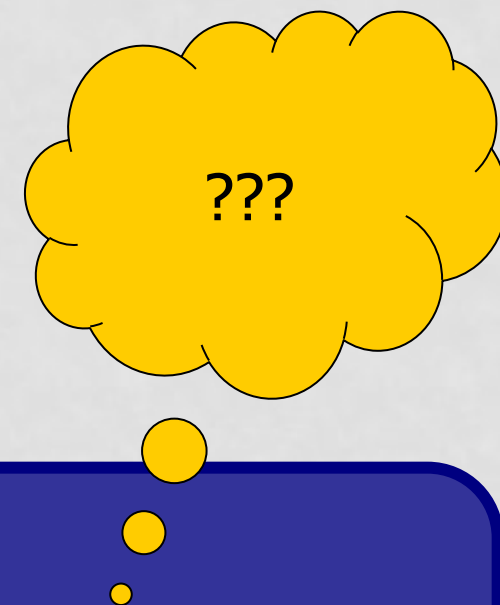
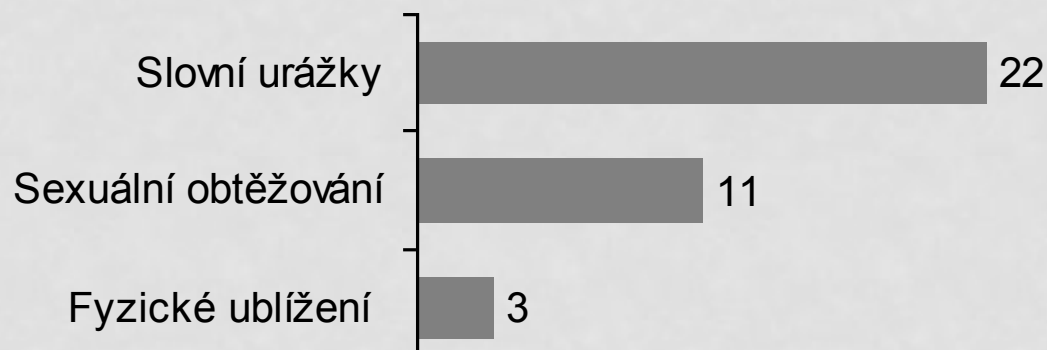

JINÉ VÝZKUMY NEŽ EUKO

- (moc jich na toto téma není)
- YISS (N = 1,501; 10-17 year old):
  - 3%
- SAFT (N = 1,541; 12-17 year old):
  - 2.4%

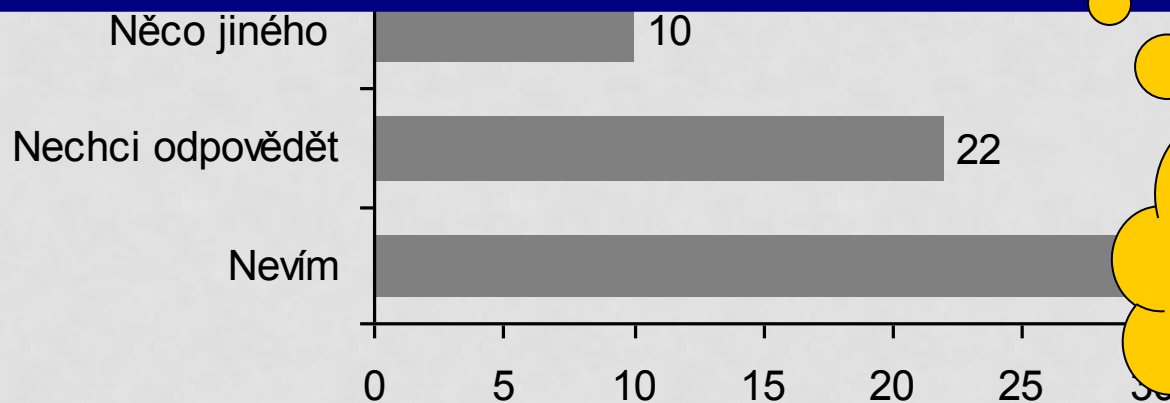

CO SE DĚLO NA NEPŘÍJEMNÝCH SETKÁNÍCH (EUKO II)

+ klasická missing hodnota
= 72.6% chybějících odpovědí

CO SE DĚLO NA NEPŘÍJEMNÝCH SETKÁNÍCH (EUKO II)

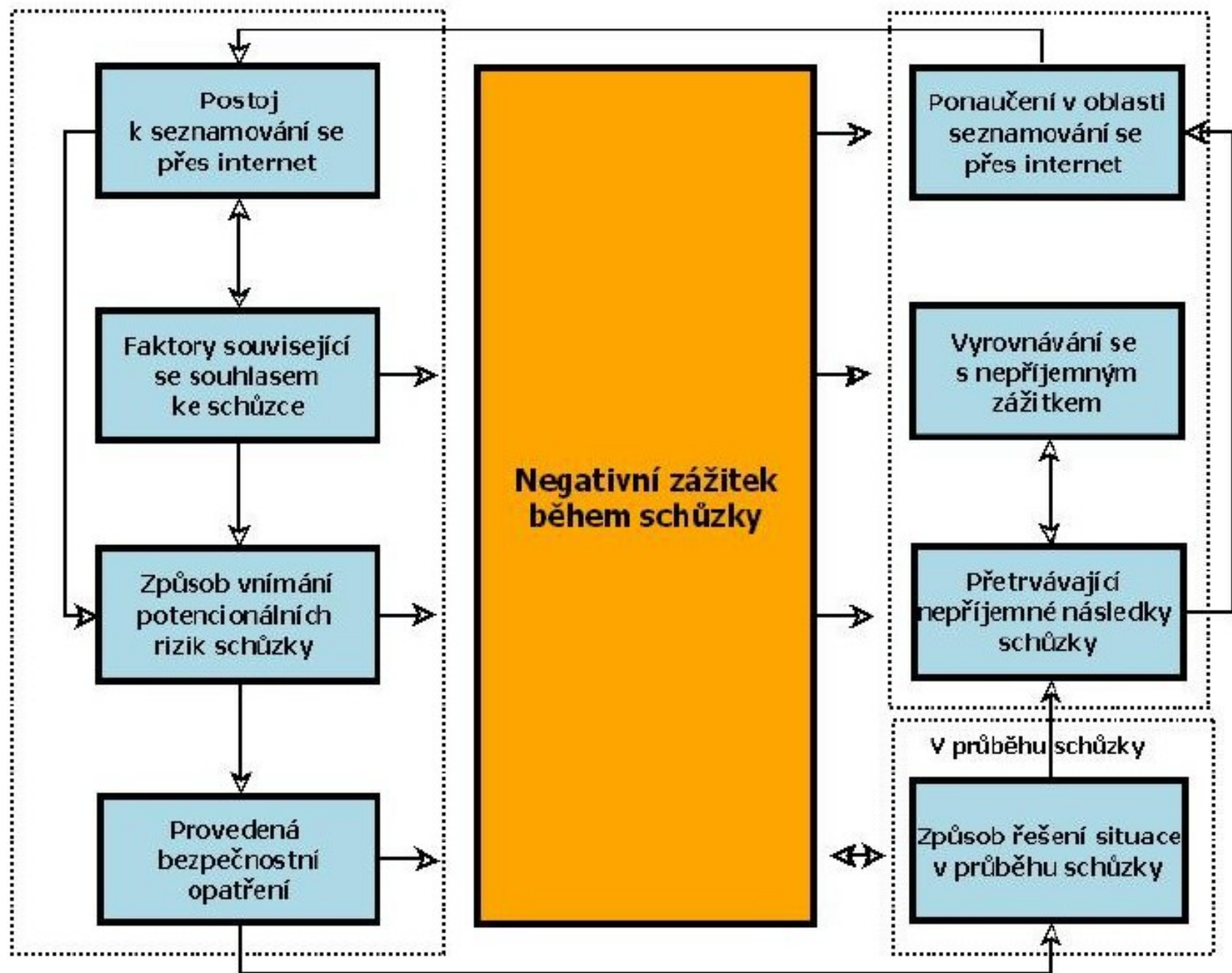
$N = 231$, 11-16 let

NEGATIVNÍ ZKUŠENOSTI ZE SETKÁNÍ

- Janasová (2011)
- Dedkova, Cerna, Janasova, & Daneback (2014)
- Dedkova (2015)

- Kvalitativní výzkum, 16 respondentů, 15-18 let, 2 chlapci
- Online rozhovory

Před schůzkou

Po schůzce

PŘED SCHŮZKOU

	Kategorie	Subkategorie
Před schůzkou	Postoj k seznamování se přes internet	Postoj R. k online kontaktu s S. Postoj R. ke schůzce přes internet s S.
	Faktory související se souhlasem ke schůzce	Pozitivní dojem z S. přes internet
		Pozitivní očekávání od schůzky
		Blízkost bydlišť S. a R.
		Zvědavost Vyprovokování R. ke schůzce
	Způsob vnímání potencionálních rizik schůzky	Nebezpečí vnímáno jako nereálné
		Nebezpečí vnímáno jako reálné
	Provedená bezpečnostní opatření	Informování jiných osob o schůzce
		Příprava únikového plánu
		Přítomnost dalších osob při setkání
		Snaha o prověření S.
		Místo schůzky
	Předmět ochrany	

PŘED SCHŮZKOU

- 14 ze 16 neiniciovalo kontakt
- Délka online vztahu – od 1 online setkání – dva roky
- **Vnímání nebezpečí**
  - Nereálné – *nestálo by mu to za problémy, pěkná blbost, bude respektovat mé rozhodnutí*, předchozí dobrá zkušenost s cizím člověkem, důvěra, prostředník, setkání na veřejném místě
  - Reálné – 2 (3) respondentky
- **Bezpečnostní opatření** – oznámení, kam jdou, mobil po ruce, jít s někým

V PRŮBĚHU SCHŮZKY

V průběhu schůzky

**Negativní zážitek
během schůzky**

Obtěžování sexuálního charakteru

Rozdíl ve způsobu vystupování S.
online/offline

Vzezření S. odlišné od očekávání
Výrazně podivné prvky v chování S.
Nedostavení se na schůzku

Pocitová reakce na nepříjemný zážitek

**Způsob řešení situace v průběhu
schůzky**

Snaha o rychlé ukončení schůzky

Privolání pomoci přes mobilní telefon

Snaha pohybovat se stále mezi lidmi

Přímé vyjádření postoje R. k chování S.

Nepřímé vyjádření postoje R. k chování
S.

Pasivní rezistence

Zdroje negativních prožitků N = 14 (pouze dívky)

His appearance

Attractiveness

Age

His behavior

Physical contact

Projekce a idealizace v CMC?

Genderové a vývojové rozdíly?

too intimate too soon

Negative feelings

-Fear
-Nervousness

Lhal „stranger“ na internetu?

-Betrayal
-Despair
-Remorse

Obecně: rozdíly mezi očekáváními a realitou

V PRŮBĚHU SCHŮZKY

- Řešení během schůzky
  - Únikové strategie – dívky - výmluvy proč rychle odejít, 1 chlapec prostě odešel, pohybovat se na veřejnosti
  - Přímé a nepřímé vyjádření nesouhlasu
  - Pasivní rezistence, „přečkat to“

PO SCHŮZCE

Po schůzce

Způsob vyrovnání se s nepříjemným zážitkem

Náboženská víra

Snaha na schůzku zapomenout

Snaha zabránit dalšímu kontaktu ze strany S.

Svěření se blízké osobě

Přetrvávající nepříjemné následky schůzky

Přetrvávající obtěžování R.

Negativní postoj k opačnému pohlaví

Deprese

Vliv nepříjemného zážitku na další seznamovací aktivity online

Zpětná reflexe schůzky

Vyšší obezřetnost v online kontaktu před sch.

Odmítání online kontaktu s cizími lidmi

Odmítání schůzek přes internet s cizími lidmi

Odmítání vztahů přes internet

PO SCHŮZCE

- **Přetrvávající následky**
  - Emoční problémy – deprese, problémy v komunikaci s opačným pohlavím, snížené sebevědomí
  - Pokračující obtěžování
- **Vyrovnávání se se zážitkem**
  - Snaha zapomenout (jiné aktivity...), zabránit dalšímu kontaktu, svěřením se
- **Vliv na online aktivity**
  - Reflexe schůzky, vyšší obezřetnost, odmítání kontaktů s cizími lidmi

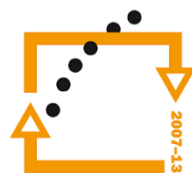
SHRNUTÍ

- Online predátoři jsou spíš mýtus
- Většina setkání s lidmi z internetu dopadá dobře (nebo ne vyloženě špatně)
- Nepříjemná setkání mohou zahrnovat vážné incidenty, ale například také pouze nudu – opatrně při interpretování procent

LITERATURA

- Dedkova, L. (2015). Stranger is not always danger: The myth and reality of meetings with online strangers. In P. Lorentz, D. Smahel, M. Metykova, & M. F. Wright (Eds.), *Living in the digital age: Self-presentation, networking, playing, and participating in politics* (pp. 78-94). Brno: Muni Press. Available [here](#).
- Dedkova, L., Cerna, A., Janasova, K., & Daneback, K. (2014). Meeting online strangers offline: The nature of upsetting experiences for adolescent girls. *Communications. European Journal of Communication Research*, 39, 327-346
- Janasová (2011). *Negativní zkušenost adolescentů ze setkání s cizími lidmi z internetu*. Diplomová práce, FSS MU.
- Lobe, B., Livingstone, S., Ólafsson, K. and Vodeb, H. (2011) Cross-national comparison of risks and safety on the internet: Initial analysis from the EU Kids Online survey of European children, London: EU Kids Online, LSE.
- Malesky, L.A. (2007). Predatory Online Behavior: Modus Operandi of Convicted Sex Offenders in Identifying Potential Victims and Contacting Minors Over the Internet. *Journal of Child Sexual Abuse*, 16(2).
- Marwick, A. E. (2008). To catch a predator? The MySpace moral panic. *First Monday*, 13(6). Retrieved from: <http://firstmonday.org/ojs/index.php/fm/article/viewArticle/2152/1966>
- Webster, S., Davidson, J., Bifulco, A., Gottschalk, P., Caretti, V., Pham, T., ... & Craparo, G. (2012). *European Online Grooming Project: Final report*. NatCen: London. Retrieved from: <http://www.europeanonlinegroomingproject.com/>
- Wolak, J., Finkelhor, D., Mitchell, K. & Ybarra, M.L. (2008). Online "Predators" and Their Victims: Myths, Realities, and Implications for Prevention and Treatment. *American Psychologist*. Vol. 63, No. 2, 111-128.
- Wolak, J., Finkelhor, D., and Mitchell, K. (2009). Trends in Arrests of Online Predators. *Crimes against Children Research Center*.
- Wolak, J., Finkelhor, D., & Mitchell, K. (2004). Internet-initiated Sex Crimes against Minors: Implications for Prevention Based on Findings from a National Study. *Journal of Adolescent Health*. Vol. 35, No. 5.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ